

Ювілеї

**Христич
Тамара Миколаївна**
(до 70-річчя з дня народження)

*Я знаю жєнщину. Она – река,
Исполненная света и покоя,
Нетороплива и не широка,
Но не коснуться дна ее рукою.*

М. Алигер

22 квітня 2013 року відзначатиме ювілей Тамара Миколаївна Христич – професор кафедри фтизіатрії та пульмонології Буковинського державного медичного університету, доктор медичних наук, талановитий учений, лікар, наставник. Народилася Тамара Миколаївна в м. Шуро-Абад Кулябського району Таджикиської РСР у сім'ї військовослужбовця, тому дитинство було пов'язаним із переїздами до Таджикистану, Молдови, Туркестану, в Україну.

Умови життя склалися так, що з раннього дитинства Тамара Миколаївна спілкувалася переважно зі старшими дітьми і дорослими. Завдяки цьому вона росла ерудованою, розсудливою дитиною, й у 2,5 року разом із старшими друзями пішла до школи. Переїзди, часта зміна оточення та друзів сприяли вихованню таких рис характеру, як відкритість, дружелюбність та терпимість до інших.

У 1957 році, у свої 14 років, зовсім юною Тамара Миколаївна вступила до Чернівецького медичного училища, яке закінчила в 1960 році й отримала призначення на роботу на посаду фельдшера в мальовничому селі Банилів, тоді Вашківського району, а згодом (у 1963-1964рр.) - старшої медичної сестри дитячого відділення Виницької ЦРЛ. Працюючи середнім медичним працівником, отримала безцінний досвід лікувально-профілактичної роботи, зрозуміла необхід-

ність і важливість роботи медиків всіх рангів для досягнення кінцевої мети – видужання і реабілітації хворого, заслужила повагу як спеціаліст. Але, маючи невгамовний характер і прагнучи нових знань, Тамара Миколаївна мріяла про вищу освіту, в чому її підтримувала сім'я і чоловік – Дмитро Васильович.

У 1964 році, успішно склавши вступні іспити, вона стала студенткою Чернівецького медичного інституту. Всі шість років майбутній доктор наук вчилася, приділяючи велику увагу сім'ї і виховуючи доньку.

Вже з 3-го курсу Тамара Миколаївна є активною учасницею студентського наукового товариства медінституту. І в 1967 році її перша наукова робота отримала перше місце на Всеукраїнській конференції студентів та молодих учених у м. Одесі.

У 1970 році, отримавши диплом, працювала в гастроентерологічному відділенні Чернівецької ОКЛ, де в той час панувала високоінтелектуальна наукова атмосфера, яка створювалася завідувачем кафедри факультетської терапії професором Самсоном О.І. У результаті почалася робота над кандидатською дисертацією за темою: «Зовнішньосекреторна функція підшлункової залози при виразковій хворобі залежно від періоду захворювання та лікування», яка успішно була захищена в 1974 році.

З 1974 року Тамара Миколаївна почала працювати асистентом кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб. Це був період становлення її як лікаря, науковця, так і педагога. Доля подарувала їй зустріч та можливість співпрацювати з такими педагогами і клініцистами, як професори Бурчинський Г.Й., Владковський І.К., доценти Мохунь І.К., Кричин Я.Д.

Працюючи асистентом кафедри факультетської терапії (1977-1990рр), а з 1990 року доцентом цієї ж кафедри, вона продовжувала наукові дослідження. Згодом наукові здобутки переросли в докторську дисертацію «Клініко-патогенетичне обґрунтування реабілітаційно-етапного лікування хронічного панкреатиту», яка була захищена в 1996 році. У роботі вперше в Україні обґрунтований диференційований підхід до лікування та реабілітації осіб із хронічними рецидивними, інфільтративними, фіброзуючими панкреатитами з урахуванням тяжкості перебігу захворювання, супутньої патології, інтенсивності процесів оксидативного стресу, протиоксидантних систем захисту та особливостей хронічних ритмів за поетапного лікування хворих: стаціонар – відділення реабілітації – поліклініка – санаторій (профілакторій).

Тамара Миколаївна є автором майже 500 наукових праць, зокрема п'яти монографій, 15 навчальних посібників, восьми методичних рекомендацій, 38 раціоналізаторських пропозицій і п'яти деклараційних патентів на винахід. Результати досліджень опубліковані на сторінках чисельних вітчизняних і зарубіжних наукових видань.

Напрямок наукових інтересів професора Христич Т.М. не обмежується тільки питаннями гастроентерології, панкреатології. Її роботи стосуються також патофізіологічних проблем у клініці внутрішніх хвороб, особливо механізмів розвитку синдрому системної запальної відповіді на пошкодження, хронічної генералізованої та локальної запальної реакції при коморбідності таких захворювань, як хронічний панкреатит, хронічне обструктивне захворювання легень і ІХС. Низка її праць присвячена проблемам екології, клінічної імунології та клінічної фармакології. Працюючи на базі обласного клінічного госпіталю інвалідів війни (з 1996- по 2001рр. Т.М. Христич – професор кафедри госпітальної терапії та клінічної фармакології БДМА), глибоко вивчала геронтологічні аспекти патології внутрішніх органів, особливості фармакокінетики, фармакодинаміки певних препаратів, що докладно викладено в монографіях «Хронический панкреатит: нерешенные про-

блемы», «Хронічний бронхіт, диференційований підхід до лікування і профілактики з урахуванням віку» та «Хроническое легочное сердце: современные концепции».

З 2001 року, пропрацювавши на всіх терапевтичних кафедрах БДМУ, по 2011 рік Тамара Миколаївна продовжила роботу на посаді професора кафедри сімейної медицини.

З 2011 року по теперішній час обіймає посаду професора кафедри фтизіатрії та пульмонології, постійно працює над самовдосконаленням, розвиває науку в рідному навчальному закладі. Тамара Миколаївна також підтримує тісні наукові зв'язки з науковцями всіх куточків України та ближнього зарубіжжя.

Під керівництвом професора Христич Т.М. виконано п'ять кандидатських дисертацій, (кожна з них вивчає нові значимі механізми коморбідності патологій), і дві магістерські кваліфікаційні роботи. Тамара Миколаївна є членом спеціалізованих учених рад за спеціальністю «Внутрішні хвороби» при Донецькому національному медичному університеті ім. М. Горького і за спеціальності «Загальна практика/сімейна медицина» при Луганському державному медичному університеті.

Професор Т.М.Христич проводить велику консультативно-лікувальну роботу. Високий професіоналізм, чуйність до хворих, інтелігентність, ерудиція, доброзичливість викликають авторитет у пацієнтів та повагу колег.

Різносторонньою є також громадська діяльність – з 1980 року чотири рази була обраною депутатом районної ради і членом виконкому; неодноразово входила до складу вченої ради Буковинського державного медичного університету; є членом ученої ради факультету післядипломної освіти БДМУ, ЦМК, ПМК із терапевтичних дисциплін; членом правління товариства гастроентерологів України; членом правління асоціації терапевтів м. Чернівці ім. В.Х. Василенка; членом правління асоціації сімейних лікарів Чернівецької області, є членом Міжнародного, Європейського і Українського панкреатологічних клубів, головою Клубу панкреатологів Буковини, членом редакційної колегії журналу «Вестник Клуба Панкреатологов».

Вся діяльність Тамари Миколаївни – це служіння людям, служіння медицині. То не перебільшення – медицина для неї не тільки головний зміст життя, а й головна її радість (так вважають її учні).

*проф. Тодоріко Л.Д. – завідувач кафедри фтизіатрії та пульмонології;
к.мед.н. Телекі Я.М. – асистент кафедри внутрішньої медицини*

*Редакційна колегія журналу приєднується до привітань і зичить ювіляру
міцного здоров'я, творчого натхнення, наснаги і довголіття!*